

Article opinió - Montse Morlà - “A Menorca millor en bus... gratis”

Després de dos mesos i mig de gratuïtat en el transport públic, tenc ganas de compartir amb voltros algunes dades, reflexions i comentaris.

S'han emès, entre l'1 de setembre i el 16 de novembre de 2022, 8.125 targetes noves d'abonament. En el mateix període del 2019 es van emetre 966. Un augment del 744%!

Vull recordar-vos que per treure la vostra targeta d'abonament podeu anar, demanant cita prèvia, a les seus del Consell Insular de Menorca i en 10 minuts la teniu. Només heu de dur el carnet d'identitat.

El número de viatgers amb targeta dins aquest termini ha estat de 305.612, mentre en el 2019 va ser de 188.545. Açò implica un augment d'un 62% !

Les línies més usades han estat:

La L-10 Maó-Aeroport amb un 68% d'augment respecte el mateix termini del 2019.

La L-1 Maó-Ciutadella, aturant a cada poble, 36%.

La L-14 Maó-Ciutadella Exprés 17'2%.

La L-3 Maó-Es Castell ha augmentat en un 6'2%.

En total, el número de viatgers, amb targeta i sense, ha augmentat un 18 %.

Aquestes dades són molt positives, la gratuïtat ens dóna l'oportunitat de conèixer el servei de bus públic i viure noves experiències. Des de mobilitat ens complau que es vagin optimitzant els viatges i que freqüències i línies que eren poc utilitzades de cada vegada hi hagi més persones usuàries.

El dimarts passat, 15 de novembre de 2022, a la freqüència de les 18:00 hores anàvem unes 20 persones dins l'autobús des de Sant Lluís a Maó. Aquesta dada era impensable el 2019! Açò implica que totes aquestes persones no van anar a Maó en cotxo particular.

S'altre dia una persona em va dir que ja tenien planificat anar el dissabte en bus tota la família a Ferreries. Estaven molt il·lusionats, era la primera vegada que anaven en bus tots junts!.

Dies després, li vaig demanar com havia estat l'experiència. Em va assegurar que s'ho havien passat molt bé. Havien pogut comprovar que, no preocupar-se d'on aparcar el cotxo, veure que el paisatge des d'una alçada era desconegut, xerrar amb els fills, estalviar combustible i ser conscient de fer una bona acció pel medi ambient eren avantatges que havíem pogut comprovar, “*L'experiència va ser molt xula, repetirien segur*”.

Ens han arribat, tant a les empreses com al departament de mobilitat, suggeriments i queixes de tot tipus.

S'han recollit i analitzat i esteim contents que les persones s'impliquin amb la millora del servei. S'han adaptat freqüències i posat reforços a les línies que hi havia més demanda. També per arribar a tothom, s'ha posat en marxa el taxi a demanda per línies que tenen molt poc ús, com la de Fornells-Maó i es vol fer el mateix en la d'Es Migjorn-Maó.

Vos vull recordar que el transport públic és un servei que ofereix l'administració mitjançant un contracte amb empreses especialitzades. Aquestes posen a disposició un conjunt de vehicles que serveixen per dur persones d'un lloc a l'altre. Està organitzat en línies o trajectes. A cada trajecte s'estableixen uns horaris i aquest s'ha de compartir amb altres persones usuàries sota criteris de civisme.

Aquest servei no permet que es pugui reservar amb antelació el seient. La plaça no es pot garantir abans de pujar al bus, encara que la vulguis pagar. Per aquest motiu, també hem de posar en valor una altre sistema de transport col·lectiu sostenible, el servei discrecional de bus. Les empreses d'autocars de l'illa també ofereixen serveis discrecionals, perquè qualsevol grup de persones puguin anar i venir d'allà on volen, a l'hora que vulguin. En el transport públic, ens hem d'adaptar als horaris i parades establertes.

Joves i gent gran eren els que utilitzaven més el transport públic abans de la posada en marxa de la bonificació, perquè no tenen el carnet de conduir o no tenen cotxe particular.

A partir de la bonificació, noves persones s'han fet usuàries d'aquest servei. I, com he dit abans, estan descobrint totes les avantatges d'anar amb transport públic. Un transport públic que existeix a Menorca aprop de casa i que es pot complementar anant en bici, en patinet, caminant.

Quan anam a les grans ciutats tenim molt clar que la manera més sostenible de desplaçar-nos és el transport públic. Quan arribam a Menorca la dinàmica és apostar per tot el contrari, anar amb cotxo. Podem decidir canviar aquesta dinàmica i ser conscients que la suma de decisions personals són la clau de l'èxit.

Un dels objectius més importants de la bonificació del transport públic, es conscienciar que esteim davant els efectes d'un canvi climàtic i que totes les persones podem fer accions per retornar-lo. Hem de canviar hàbits i desplaçar-nos de manera més sostenible és un d'aquests. L'administració té com a deure posar a l'abast opcions perquè la ciutadania conegui les possibilitats que hi ha a l'illa de transport i que son més sostenibles que anar una persona dins un cotxo.

Altres objectius d'aquest Pla de Xoc són:

- Prendre consciència del que significa "transport públic" com a bé comú que s'ha de compartir amb altres persones usuàries sota criteris de civisme.

- Conèixer diferents aspectes rellevants i característics dels transports públics com són la capacitat, els llocs per on circulen i les energies que utilitzen.
- Crear un sentiment vers el transport públic com a nostre i, per tant, potenciar les actituds de respecte envers aquest tipus de mitjà.
- Reconèixer la importància de tenir cura dels mitjans de transport, centrant-nos en l'autobús, així com assumir i fomentar actituds i comportaments cívics en el seu ús.
- Valorar les actituds de respecte pel material mòbil i les instal·lacions dels transports públics.

Hem de ser conscients que les empreses d'autobusos estan fent un esforç considerable per ajustar-se a la demanda de les noves persones usuàries. Els empresaris es preocupen perquè tot funcioni bé. Les empreses tenen una quantitat de busos i de conductors. Aquests treballadors, com tots, han de complir un horari amb unes condicions de feina. Després d'unes hores de conduir, s'ha de disposar d'un temps de descans i l'empresa ha de planificar la feina de cada conductor amb dies d'antelació.

Els xofers estan sempre a punt per ajudar a tothom i també hem de valorar la seva feina. S'estan adaptant i col·laboren perquè les millores siguin efectives. A cap conductor li agrada deixar persones a les aturades, però han de complir la normativa.

S'ha d'entendre que els suggeriments d'increment de freqüències o reforços no es poden atendre de forma immediata. Es necessita un temps per organitzar-ho.

Empreses i Consell esteim col·laborant i coordinar-nos al màxim per anar posant en marxa els suggeriments de millora que es feis arribar.

Som conscients i seguim esforçant-nos per donar un servei de transport públic que sigui atractiu per a tothom. En aquest sentit, s'està treballant de valent per poder treure a licitació el nou servei de transport públic amb unes millores considerables (augment de freqüències, servei a demanda, noves línies, nou sistema tarifari, possibilitat de pagar amb targeta, millora de la cartelleria dins els vehicles, vehicles híbrids amb plataformes per persones amb mobilitat reduïda, etc).

Menorca, Reserva de la Biosfera, necessita tenir una mobilitat més sostenible d'acord amb els paràmetres d'aquesta. La combinació de formes de desplaçament sostenibles, transport públic, bicicleta, caminar, vehicles de desplaçament personal, "Bicing Menorca" o lloguer de bicicletes elèctriques, "Car sharing Menorca" o lloguer de cotxe elèctric per hores... hauria de ser el model d' un futur molt proper.

Ens ajudes? T'hi apuntes?